

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie
19 november 2020
Online via Zoom

**Index verslag vergadering raadscommissie
19 november 2020**

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Mededelingen van en vragen aan wethouders Scheepers en Voorink	3
4.	Overdracht gronden Crailo	3
5.	Koersdocument regio Gooi en Vechtstreek	6

GECOMBINEERDE COMMISSIES

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: mw. J. Kalk.

Griffier: B.J. Smeulders.

fracties: Hart voor Hilversum: R. Lancé; D66: J. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde;

GroenLinks: F.R. Kool; CDA: A. Yorulmaz; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. F.F. van Drooge;

SP: --; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten

Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

De voorzitter:

- opent de vergadering om 20.03 uur en heet allen welkom, in het bijzonder de heer Deen, die voor de eerste keer als commissielid een commissievergadering bijwoont.

1. Vaststellen agenda (0.2)

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.2)

Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen van en vragen aan wethouders Scheepers en Voorink (0.2)

Er zijn geen vragen en/of mededelingen.

4. Overdracht gronden Crailo (0.2)

Woordvoerders

fracties: Hart voor Hilversum: R. Lancé; D66: J. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde;

GroenLinks: F.R. Kool; CDA: A. Yorulmaz; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. F.F. van Drooge;

SP: J.P. Otto; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten

Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

De voorzitter:

- deelt mee dat het voorstel is om geen wensen en bedenkingen als bedoeld in artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet kenbaar te maken op het voorgenomen collegebesluit de gronden in het plangebied buurtschap Crailo aan de GEM Crailo BV over te dragen volgens een conceptovereenkomst.

Democraten Hilversum:

- wil zich houden aan het in de samenwerkingsafspraken overeengekomen op afroep leveren van de grond;
- informeert hoe het college staat tegen het van toepassing verklaren van de doelgroepenverordening op het gebied; in plaats van een zelfbewoningsplicht op te nemen of de juiste categorie benoemen is het wellicht verstandiger beide te doen;
- informeert naar de bandbreedte voor het terugleveren van openbaar gebied als dat niet tegen de vermelde 1 euro zou zijn.

De PvdA:

- vraagt zich af waarom nu de grond in één keer wordt overgedragen en welk probleem is ontstaan waardoor die overdracht in één keer beter wordt geacht;

- wil meer uitleg over de financiële onderbouwing en de gemaakte afweging over lagere administratieve lasten;
- vraagt of de doelgroepenverordening de basis wordt waarop het in 2021 vast te stellen bestemmingsplan wordt ingericht en of daarbij de zelfbewoningsplicht wordt meegenomen.

Het CDA:

- vraagt wat de vermelde vergrote slagkracht van GEM Crailo in de uitvoeringsfase betekent;
- wil meer horen over een kettingbeding voor verhuurders voor het langdurig gebruik van een deel van het woningbouwprogramma voor de sociale en middeldure doelgroep;
- informeert naar de invloed van de raad na overdracht van de gronden;
- wil weten wat de vervolgstappen zijn na overdracht van de grond;
- is benieuwd naar de besluitvorming;
- is eveneens benieuwd wat op pagina 2 van het raadsvoorstel wordt bedoeld met 'exclusief rente en kosten'.

D66:

- lijkt het een logisch voorstel om grond nu te laten overgaan, vanwege fiscale voordelen; de **PvdA** neemt aan dat het voordeel eruit bestaat de gronden over te dragen voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld en vraagt of de indruk bestaat dat de uiteindelijke netto belasting een voor- of nadeel is; sowieso is er volgens de fractie een nadeel omdat niet gefaseerd wordt verkocht; **D66** neemt aan dat het ongeveer vestzakbroekzak zou moeten zijn;
- vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen de door Democraten Hilversum genoemde risico's;
- ervaart het plan als heel positief als voorbeeld hoe gezamenlijke besluiten van gemeenten te nemen zijn.

Hilversums Belang:

- meent dat de gemeente door overdracht van de grond toch een flink stuk zeggenschap weggeeft en zij enkel een aandeel in het aandeelhouderschap van de GEM behoudt en invloed heeft bij het vaststellen van een stedenbouwkundig plan en een bestemmingsplan;
- vraagt de intergemeentelijke grex in het geheime kastje eter inzage te leggen;
- informeert naar het effect van de grondverkoop voor de jaarstukken 2020;
- heeft gelezen dat de GEM terugvalt naar de drie gemeenten als dat orgaan de grondaankoop van de provincie niet zelf kan financieren en vraagt op welke manier dat dan gebeurt.

GroenLinks:

- lijkt het logisch nu tot overdracht van grond over te gaan;
- vraagt waarom niet sturender is voorgeschreven dat gronden met de bestemming natuur overgaan naar het GNR.

De ChristenUnie:

- is blij met het opzetten van een samenwerkingsovereenkomst vanwege fiscale voordelen; de **PvdA** neemt aan dat het voordeel eruit bestaat de gronden over te dragen voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld en vraagt of de indruk bestaat dat de uiteindelijke netto belasting een voor- of nadeel; sowieso is er volgens de fractie een nadeel omdat niet gefaseerd wordt verkocht; de **ChristenUnie** bevestigt het fiscale voordeel doordat het bestemmingsplan nog niet gewijzigd is;
- is benieuwd hoe administratieve lasten worden verlicht, financieel of anderszins en op welke manier de gemeente Hilversum daarvan profijt heeft.

De SP:

- vraagt waarom geen functiebescherming aanwezig is voor sociale huurwoningen en die alleen geldt voor middeldure huurwoningen;
- wil de percentages woningtypen zo spoedig mogelijk terugzien.

Leefbaar Hilversum:

- verbaast zich over de 1 euroconstructie voor de terug naar de gemeente over te dragen grond en meent dat die meer marktconform moet plaatsvinden;
- vindt het belangrijk een stem te kunnen houden, wat bij het bestemmingsplan kan.

Wethouder **Scheepers**:

- kan de Hilversumse doelgroepenverordening niet zo maar van toepassing laten zijn voor het hele gebied, omdat dat drie gemeenten beslaat en gezien de unieke aard van het project; er kan geen aparte verordening voor het gebied worden gemaakt en er zal dus in privaatrechtelijke sfeer geregeld moeten worden dat sociale en middeldure huurwoningen gebouwd worden en voor de doelgroepen bestemd blijven; de **PvdA** meent dat de verordening wel voor het eigen Hilversumse gebied kan gelden; wethouder **Scheepers** licht toe dat er één bestemmingsplan voor heel het gebied komt en er gezamenlijke uitgangspunten gelden; andere maatregelen worden uitgezocht;
- legt uit dat terug te leveren gronden in de openbare ruimte in het algemeen fiscaal gezien weinig waarde hebben, zeker als er geen bouwbestemming op ligt; de precieze exposure is hem niet bekend, maar hij verwacht dat die laag zal zijn;
- gaat in op de vraag waarom alle grond nu wordt overgedragen aan de GEM; hij vertelt dat panden gesloopt en gesaneerd worden, die op het grondgebied van meerdere gemeenten staan, wat een administratieve rompslomp geeft; er komt nu één grex;
- verwacht dat het bestemmingsplan eind dit jaar naar de colleges komt en voor de zomer een bestemmingsplan naar de raad komt;
- beantwoordt de vraag over de slagkracht van het CDA in die zin dat de BV de ontwikkelstrategie tot uitvoering gaat brengen en grond gaat uitgeven aan ontwikkelaars; dan is het handig om snel te kunnen saneren, te kunnen slopen en aan de slag te kunnen gaan;
- vervolgt dat het kettingsbeding een privaatrechtelijk instrument kan zijn ten opzichte van ontwikkelaars om woningen voor een bepaalde doelgroep te behouden;
- verzekert dat de invloed van de gemeenteraad hetzelfde blijft; de gemeente Hilversum blijft voor 45% aandeelhouder van de BV en haar invloed verandert niet;
- legt uit dat geen rente en kosten bij de transactie van € 33,2 miljoen worden opgeteld;
- laat weten dat het risico's van de gemeente door de overdracht van gronden ongewijzigd blijft; als de grondexploitatie en de bouwmarkt een drama worden kan het zijn niet genoeg geld met het project te verdienen om de provincie volledig terug te betalen; in dat geval moeten gemeenten aan die betalingsverplichting voldoen;
- heeft de grex al in het voorjaar in het geheime kastje gelegd;
- heeft niet gekozen om gronden op voorhand aan het GNR over te dragen omdat juist in Crailo de scheiding tussen natuur en andere ruimte diffuser is;
- gaat in op de vraag van Leefbaar Hilversum over de prijs van 1 euro; het betreft gemeentelijke grond die aan de GEM wordt verkocht; bij marktconforme terugkoop creëert men heel veel vermogen in de GEM, die van de drie gemeenten is; dat zou vestzakbroekzak zijn;
- maakt voor sociale woningbouw aparte afspraken met woningcorporaties over het in voorraad houden van sociale woningen; de **SP** wil de functiebescherming laten opnemen in de koopovereenkomst; wethouder **Scheepers** denkt dat dat niet nodig is; het risico dat woningcorporaties geen sociale woningbouw realiseren is er namelijk niet; de extra waarborg voor middenhuur is voor sociale woningbouw is niet nodig.

Tweede termijn

De **VVD**:

- heeft geen wensen of bedenkingen zoals bedoeld in artikel 169 lid 4;
- verheugt zich op de volgende fase van Crailo.

GroenLinks:

- meent dat er betere kandidaten dan de gemeente zijn om natuurgronden te beheren, namelijk het GNR en vraagt waarom het college dat niet regelt.

De **PvdA**:

- informeert naar toepassing van de zelfbewoningsplicht;
- komt nog terug op de doelgroepenverordening voor het gebied.

Hilversums Belang:

- neemt aan dat de grex binnenkort weer in het geheime kastje ligt;
- vraagt welke stukken het college voortaan zal voorleggen aan de commissie vanuit de verbonden partij GEM Crailo.

Hart voor Hilversum:

- kijkt ook uit naar de volgende fase.

De SP:

- wil de afspraken in artikel 6.2.2 van de koopovereenkomst over zelfbewoningsplicht en de ontwikkelingsstrategie naar de commissie doen toekomen zodat die daarover kan beslissen.

Wethouder Scheepers:

- draagt de grond over aan de GEM om te ontwikkelen; in een later stadium is het mogelijk om gronden over te dragen of te verkopen aan het GNR; maar het is eerst opportuun een bestemmingsplan af te ronden;
- wil in het bestuurlijk overleg met de GEM en gemeenten inbrengen hoe met de zelfbewoningsplicht wordt omgegaan; de **PvdA** wijst op de motie waarin staat dat het college ook bij private gronden de zelfbewoningsplicht laat gelden; wethouder **Scheepers** neemt dat mee in het bestuurlijk overleg en de directie van de GEM;
- komt ook terug op de doelgroepenverordening;
- verkoopt grond aan de GEM; de impact op de financiële positie van de gemeente is nihil;
- noemt Crailo een bijzondere verbonden partij waarvoor een samenwerkingsovereenkomst geldt; elk jaar neemt het college de grondexploitatie met de raad door;
- stelt dat de GEM de ontwikkelstrategie maakt die door het bestuurlijk overleg en de AVA wordt vastgesteld; het college neemt de raad wel mee in dat proces; de **PvdA** leest dat de zelfbewoningsplicht en de huurplicht voorafgaande aan de ontwikkelstrategie goedkeuring van de gemeenten behoeven; zij neemt aan dat het college de gemeenteraad hierin meeneemt.

Advisering aan de raad

Alle fracties vinden het voorstel rijp voor de raad met debat.

5. Koersdocument regio Gooi en Vechtstreek (0.58)

Woordvoerders

*fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: J. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: E.J. Kruijswijk Jansen; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw F.F. van Drooge; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter
College: F.G.J. Voorink, wethouder.*

Inspreker

De heer Weening (bewoners Oost):

- stelt dat er punten uit het Koersdocument schuren met de uitgangspunten van participatie;
- lijkt het Koersdocument te sturen op MRA-bemoeienis, onder meer op verstedelijking en verdichting;
- maakt zich zorgen dat een niet democratisch gekozen bestuurslaag uit financiële macht straks zeggenschap krijgt over beslissingen die de gemeenteraad toebehoren;
- ziet dat het Sleutelgebied Hilversum uit het Koersdocument gaat, maar de inzet op het voorzien in de woonbehoeften van de MRA met bijbehorende verstedelijking en verdichting blijft wel volop aanwezig, waarvoor hij aandacht vraagt;
- concludeert dat wijk 1221 hierdoor volop in de vuurlinie ligt;

- stelt vast dat het Koersdocument in hoge mate sturend is met betrekking tot de omgevingsvisie en vooruitloopt op de uitkomsten van participatie, een proces dat nog steeds niet ingezet is kunnen worden; zelfs is voorgesteld regionale afstemming over de inhoud van de gemeentelijke omgevingsvisie te bevorderen;
- wil het Koersdocument geen bindende status geven;
- lijkt de status van het Koersdocument een bouwsteen voor een omgevingsvisie, terwijl participatie nog in gang te zetten is, een brug te ver;
- vindt het begrijpelijk het Koersdocument als onderwerp van wijkraadplegingen in de participatie mee te nemen, maar meer zou het niet moeten zijn;
- doet een beroep op de commissie de status van het Koersdocument als bouwsteen voor de omgevingsvisie aan te houden, totdat de Hilversumparticipatie is afgerond.

GroenLinks:

- vraagt of in gesprek gaan met de regio, de provincie en de MRA juist kansen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit biedt en Hilversum geen in zichzelf gekeerd fort is, maar een krachtige tuinstad in een heel mooie regio Gooi en Vechtstreek en de MRA;
- wil stoppen om de MRA als synoniem van 10.000 woningen te noemen en wil samen een mooie omgevingsvisie maken.

De PvdA:

- vraagt wat de heer Weening ervan vindt als de raad akkoord gaat met de wens en bedenking dat het Koersdocument een bouwsteen is voor lokale omgevingsvisies, dat er afspraken aanvullend aan de lokale omgevingsvisies te maken zijn op basis van het Koersdocument en dat het Koersdocument ook leidend mag zijn voor de bovenregionale overleggen van de portefeuillehouders.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt of de heer Weening eerst de gemeente Hilversum zelf wil laten beginnen en pas dan met de regio en MRA wil connecteren in plaats van andersom.

De SP:

- vraagt of de heer Weening schriftelijk heeft gereageerd op Koersdocument en of hij weet dat anderen dat hebben gedaan;
- is benieuwd hoe participatie volgens de heer Weening verder vorm zou moeten krijgen;
- vraagt wat de zorgpunten van de heer Weening zijn wat betreft de MRA strategie voor het gebied 1221 of Hilversum.

Hilversums Belang:

- vraagt wat volgens de heer Weening het nut van het Koersdocument is.

De heer Weening:

- noemt de MRA als geheel geen synoniem voor woningen en erkent dat Hilversum een krachtige tuinstad is; voorzien in de regionale en met name de MRA-woonbehoefte staat wel voluit in het stuk en daar zit een punt van zorg;
- heeft zorg over het gebied 1221 dat middenin de spoorcorridor ligt, waarover in het document veelvuldig wordt gesproken;
- vindt het leidend worden van het Koersdocument een omkering; er is nu een Hilversumbreed participatieproces voor de omgevingsvisie en Hilversum 2040; dat moet eerst komen en dan pas naar buiten kijken;
- is het eens met Leefbaar Hilversum, wil vanuit de basis, van onderop en ongeremd werken en niet tevoren daar sturing in aanbrengen;
- begrijpt dat het stuk uit de gremia van de regio komt, een bestuurslaag die niet democratisch is gekozen;
- heeft zorg dat de MRA een financiële macht krijgt die dictaten kan opleggen en het gemeentebestuur buitenspel kan zetten;

- ziet alleen een informatieve functie in het Koersdocument en dat het dienst kan doen als onderlegger voor participatie, maar meer ook niet.

Eerste termijn commissie

Democraten Hilversum:

- bekruipt bij lezing van het Koersdocument het gevoel in een parallel universum te zijn beland; alles ziet er hetzelfde uit, maar iedereen doet iets totaal anders dan in de vertrouwde werkelijkheid;
- weet dat Hilversum al enige tijd bezig is met voorbereidingen te treffen voor de omgevingsvisie, waarin de hoofdlijnen van wat voor stad Hilversum moet zijn in 2040 worden neergelegd;
- weet ook dat bewonersorganisaties hoge verwachtingen hebben van het participatieproces bij de omgevingsvisie, maar in de regio Gooi en Vechtstreek het college alvast een ruim voorschot neemt op de uitkomsten daarvan;
- memoreert dat colleges van de regio in februari 2020 hebben afgesproken zich te zullen inzetten voor de verstedelijkingsstrategie van de MRA; de bijdrage van Hilversum daarin is op 1 juli beëindigd; dat is wellicht niet tot de auteurs van het koersdocument doorgedrongen;
- ziet het Koersdocument nog steeds een ongeremde verstedelijkingsgedachte uitademen;
- meent dat de kaart niet veel goeds belooft: de bebouwde contour van Hilversum dijt aan alle kanten naar buiten toe uit; nieuwe infrastructuur, verdichtingen en transitieën leggen een hypotheek op de gemeentelijke besluitvorming over de ruimtelijke ordening.
- ziet het stuk vol staan van opgaven, die eerst nog opgaven moeten blijken te zijn; verder zijn talloze kansen gesignaleerd, maar in het gehele stuk slechts twee risico's, op het sociaal domein en het watersysteem.
- is het voorts niet duidelijk wat bedoeld wordt met robuuste natuurgebieden, waar deze tot nu toe als kwetsbaar werden omschreven;
- vraagt zich af waarom de geclaimde disbalans tussen werk en wonen zou moeten worden opgelost door meer werk in plaats van minder wonen, bijvoorbeeld door minder forenzen aan te trekken;
- signaleert in het document in ieder geval een hoog gehalte aan wensdenken dat niet gebaseerd is op de democratische toekomstvisie van Hilversum die het komende jaar vorm gaat krijgen; het document is een verlanglijstje van een handvol bestuurders in de regiogemeenten: Hilversum wil voor Sinterklaas spelen en de inwoners van Hilversum krijgen een als surpriseverpakte klapsigaar.
- adviseert het college met klem om niet de uitkomst al te dicteren voordat eerst het feest van de democratie gevierd is, met participatie door de inwoners, op weg naar een breed gedragen omgevingsvisie.

De PvdA:

- vindt het goed het Koersdocument met de raad te bespreken en om input en feedback daarop te vragen;
- is minder blij dat over het document besluitvorming door de raad wordt gevraagd en gevraagd wordt de zienswijze van het college te onderschrijven;
- ziet dat het document duidelijk is ingericht met het Sleutelgebied en de MRA in gedachten; de verstedelijkingsstrategie en het polycentrische model van de MRA blijven leidend in het Koersdocument, een keuze van het college en de regio;
- lijkt het dat de regio de eigen belangenafweging van gemeenten ondergeschikt maakt aan de wensen van de MRA en het Rijk, geen goede basis om het college mee op pad te sturen bij overleg in bovenregionaal verband;
- vraagt waarom het college
 - wil dat de raad nu een besluit neemt over een onvolledig en onvoltooid document;
 - het nodig vindt dat het college en de raad zich uitspreken over welke bouwstenen te gebruiken zijn voor de eigen omgevingsvisie;
 - de lokale omgevingsvisies aan het Koersdocument wil toetsen en de regio een mandaat zou moeten krijgen om zelf aanvullende afspraken te maken;

- klinkt het alsof de regio niet zoveel vertrouwen heeft in het vermogen van de gemeenteraden om hun eigen koers te bepalen; bovendien worden aanvullende afspraken over de toekomst van de regio al gemaakt in de Regionale Samenwerkings Agenda;
- wil het document inhoudelijk bespreken, maar niet als deze status en gewicht er al aan wordt gehangen;
- wil het document niet ter besluitvorming aan de raad voorleggen, het college zijn zienswijze over het stuk laten intrekken en dat te laten agenderen voor inhoudelijke bespreking op hoofdlijnen; daarna kan het stuk naar de regio; als het stuk volledig is kan na bespreking met de raad bezien worden wat de status daarvan is;

De VVD:

- is niet gelukkig met de gebrekkige democratische legitimatie van dergelijke bestuurlijke vehikels; de **SP** vraagt of de VVD vindt dat het stuk na besluitvorming daarover de raad democratisch gedragen is; de **VVD** worstelt met de legitimiteit van het stuk, juist vanwege te wensen aanpassingen; de **SP** vraagt of de VVD het stuk bindend wil vaststellen door de raad; de **VVD** wil daartoe eerst een reactie van de wethouder;
- kan de wensen en bedenkingen in het stuk volgen, maar heeft er zelf ook een paar; de **PvdA** vraagt de VVD wat het document doet als men zegt dat lokale omgevingsvisies aan het document getoetst mogen worden; de **VVD** kan zich voorstellen dat men na het eens zijn over regionale opgaven kijkt wat de lokale omgevingsvisies in dat verband doen; als het woord 'toetsen' een bepaalde lading heeft kan zij zich voorstellen dat te amenderen;
- wil qua wonen ontwikkelen wat Hilversum nodig heeft: Hilversumse behoefte, kracht en kwaliteit zijn voor de VVD leidend;
- wil geen bijdrage leveren aan de woningbouwopgave van de MRA;
- heeft behoefte om een hoeveelheid woningen toe te voegen die Hilversum nodig heeft om welvarend te blijven en die kwalitatief in te passen zijn; uit dat gesprek rolt een passend aantal woningen;
- is ook blij met het stuk, gezien wonen-werken in balans, de duurzame bereikbaarheid van de regio en het zelfbewust moeten zijn in plaats van in zichzelf gekeerd;
- ziet een regionaal stuk en worstelt daarmee, omdat niets erin te wijzigen is;
- vindt het van wezenlijk belang formuleringen op een goede manier te omschrijven.

Hilversums Belang:

- wil alle verwijzingen naar MRA-sleutelgebied en Hilversum uit het Koersdocument laten halen;
- stelt dat de gemeente over de eigen omgevingsvisie beslist;
- wil dat het document geen status krijgt; de regie over de omgevingsvisie blijft in handen van de eigen gemeente;
- doet het liever zelf.

Het CDA:

- zucht over het Koersdocument en vraagt zich af waarom dat is opgesteld en wordt besproken;
- meent dat de regio zich in koersdocumenten moet herkennen evenals gemeenten en die kunnen worden ingezet richting provincie en Rijk;
- noemt het Koersdocument een volgdocument, dat doorspekt is met aanmelding van Hilversum als sleutelgebied;
- juicht Hilversum als knooppunt voor mobiliteit toe, maar ziet een van de twee intercitylijnen in 2029 verdwijnen;
- wil niet aan bestuurlijke drukte meewerken.

Hart voor Hilversum:

- ziet eveneens het polycentrische model in het document weer terugkomen;
- wil goed communiceren over de status van het Koersdocument;
- informeert hoe vrijblijvend en niet bindend het Koersdocument is, voor wie het is bedoeld, wanneer en hoe het verhoudt zich tot het participatieproces en of participanten daarvan op de

hoogte worden gesteld; de **SP** vraagt of Hart voor Hilversum participatie voldoende geborgd vindt gezien de vaststelling van het stuk in de komende raadsvergadering; **Hart voor Hilversum** lijkt dat niet;

- vraagt wat de regio met het document gaat doen en welke speelruimte de raden nog hebben;
- erkent dat het altijd goed is in de regio om te kijken wat gemeenten bindt;
- mist integraliteit van de omgevingsvisie; die ook een beheersopgave heeft;
- mist de sociale basisinfrastructuur in het document.

D66:

- is positief dat in regionaal verband in samenwerking naar de opgaven wordt gekeken en dat vanuit de regio een bouwsteen wordt aangeleverd; de raad kan die naar waarde gebruiken;
- vindt het positief dat raden op enige manier bij besluitvorming betrokken worden voor het uiten van wensen en bedenkingen; dat leidt tot waardevolle inzichten;
- is overtuigd dat in toenemende mate de regio als één moet optreden, denken en werken om zo dingen voor elkaar te krijgen; dat vergt doorzettingsvermogen en lef; het Koersdocument is een goede aanzet met een overzicht van de verschillende belangen en het beschrijft de noodzaak van regionaal denken, om zo de taart groter te kunnen maken dan het eiland waar Hilversum nu op zit; er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- wil het document concreter zien en vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen het ambitieniveau van het stuk, of dat een compromis is en of dat voldoende slagkracht heeft als onderbouwing van de belangenbehartiging; kan men met het stuk de boer op;
- vindt het gebruiken van het document als belangenbehartiging geen slecht idee om zich als regio te kunnen presenteren;
- informeert of een update nodig is als omgevingsvisies van gemeenten zijn vastgesteld;
- ziet nuttige aandachtspunten in het stuk staan en in hoeverre de inhoud ingedoken moet worden bij inhoudelijke punten;
 - de **SP** vraagt of D66 zich kan scharen achter de punten in het document en of dat slagvaardig is; **D66** vindt de inhoud niet zodanig dat de fractie zich unaniem daarachter kan scharen; zaken zijn niet concreet genoeg of te concreet.
 - de **PvdA** vraagt wat D66 vindt dat de regio een onvoltooid document voorlegt; **D66** heeft moeite met het nu voorleggen van het stuk.
 - de **SP** stelt dat een onvolledig stuk niet voor besluitvorming naar de raad zou moeten; **D66** worstelt met het vaststellingsproces.

GroenLinks:

- vindt het goed om met elkaar in gesprek te gaan; de **ChristenUnie** is benieuwd hoe GroenLinks aankijkt tegen verstedelijking in relatie tot participatie en hoe dat proces is geborgd, wat zij in het Koersdocument niet heeft teruggelezen; **GroenLinks** vindt het Koersdocument nog veel losse eindjes bevatten en niet allesomvattend; het is multi-interpretabel; het versterken van de natuur en het ov en de fijnmazigheid ervan is essentieel; ook de woningbouwopgave evident;
- ziet een enorme woonopgave voor Hilversum en de regio en vindt mobiliteit zeer belangrijk; vindt het fijn om te lezen dat de A1 en de N201 niet te verbreden zijn; dat wil zij voor de A27 ook niet; de **SP** vraagt wat GroenLinks ervan vindt dat het stuk alleen spreekt over ov-knooppunten en fijnmazig openbaar vervoer verdwijnt; **GroenLinks** wil juist een fijnmazige ov-structuur;
- mist thuiswerken in het stuk, dat een enorm effect heeft op mobiliteit en doorstroming;
- wil samen optrekken bij klimaat en energie, de uitdaging in de regio; de **SP** vraagt of natuurwaarden voldoende in het stuk staan; **GroenLinks** ziet nog veel losse eindjes en vindt het stuk nog niet allesomvattend; het versterken van de natuur is essentieel.
- erkent dat het stuk nog niet klaar is en de vraag is of de raad dat dan wel moet vaststellen; de **PvdA** vraagt of GroenLinks wensen en bedenkingen van het college wil overnemen; **GroenLinks** wil eerst aan de slag gaan met de eigen omgevingsvisie en de input daarvoor gebruiken.

De SP:

- vindt de regio een uitvoerend orgaan en de raad het hoogste orgaan, dat verantwoordelijk is voor de opdracht, budget en uitvoering;
- herkent en erkent regionale opgaven, maar wenst die niet belerend opgelegd te krijgen;
- stelt dat de raad het stuk nooit kan vaststellen, omdat dan akkoord wordt gegaan met artikel 3.2;
- noemt liever bestuurlijke druk dan bestuurlijke drukte;
- stelt dat door de Veiligheidsregio en GGD kernwaarden zijn geformuleerd die niet lezen als kernwaarde, maar die slechts algemeenheden zijn en waarover nog inhoudelijk zou moeten worden gesproken;
- wil de door colleges in februari 2020 vastgestelde verstedelijkingsvisie ontvangen;
- ziet fijnmazig openbaar vervoer verdwijnen en lijnen geschrapt worden;
- ziet het als gemiste kans dat natuurwaarden en de maatschappelijke bijdrage daarvan niet als zodanig zijn beschreven.

Leefbaar Hilversum:

- vindt richting bepalen nog niet aan de orde, omdat de lokale richting nog niet is bepaald;
- zou het document een inspiratiedocument willen noemen;
- wil eerst een eigen visie maken en daarna kijken wat er in de regio speelt en wat aansluit op at de gemeente graag wil;
- concludeert geen draagvlak voor het document;
- wil eerst keuzen maken eer zaken vast te leggen.

De ChristenUnie:

- is verrast dat de gemeente de eigen koers nog niet heeft bepaald, en vraagt wat de status van het voorliggende document is en hoe de volgorde van de wethouder is;
- vermoedt dat het document weinig toegevoegde waarde krijgt als het naar de raad wordt gestuurd.

De voorzitter:

- deelt mee dat de commissie niet kan bepalen of het stuk al dan niet rijp is voor de raad en sowieso naar de raad gaat.

Wethouder Voorink:

- heeft twee jaar terug bij de bespreking van de Regionale Samenwerkings Agenda (RSA) een regionale omgevingsvisie besteld, waarbij wordt nagedacht over de uitdagingen in het fysieke domein; de **PvdA** verbaast dat en heeft daartoe nergens een raadsbesluit gevonden dat daarop duidt; wethouder **Voorink** wijst op een van de speerpunten in de RSA, een regionale omgevingsvisie; er komt echter geen regionale omgevingsvisie, maar wel is het van belang na te denken over regionale opgaven;
- laat weten dat de omgevingsvisie van Hilversum aan de raad is; de Omgevingswet geeft aan dat omgevingsvisie rekening moeten houden met de buurgemeenten;
- vindt een dictaat vanuit de regio niet aan de orde; in plaats daarvan is een bouwsteen met regionale onderwerpen om regionaal aan te werken en een plek daarvoor vinden; lokale omgevingsvisies zijn het enige juridisch bindende document; de **SP** wijst op artikel 3.1 waarin staat dat gemeenten hiermee rekening dienen te houden in de lokale omgevingsvisie en artikel 3.2, dat vermeldt dat beleidsontwikkelingen ook bindend kunnen worden voorgeschreven; wethouder **Voorink** vindt die randvoorwaarde in 3.2 niets nieuws; het Rijk heeft namelijk het recht een woningquotum aan regio's op te leggen; voor de **PvdA** zit de angel in het instemmen met wensen en bedenkingen, die de status van het document verandert; wethouder **Voorink** schrapt verwijzingen naar het sleutelgebied; er is behoefte om op een aantal terreinen gezamenlijk naar buiten op te treden en daarop een vuist maken; voor het lobbydocument is meer nodig dan dit, maar het is wel een goede start; de regio zal geen aanvullende afspraken opleggen, maar wel is het goed in regionaal verband voor te leggen hoe men het wel redt; de **PvdA** vraagt waarom de wethouder vraagt het nog niet voltooid document vast te stellen; wethouder **Voorink** weet niet hoe het anders moet;

- wijst op opgaven die Hilversum als gemeente niet alleen kan oplossen, zoals klimaat en drinkwater; waarop de gemeente moet samenwerken, zo ook op wettelijke dingen, zoals de energietransitie;
- staat aan de vooravond van het uitwerken van een omgevingsvisie en dan is het goed van regionale opgaven kennis te nemen;
- heeft regionaal afgesproken aan alle raden dezelfde stukken voor te leggen; amendementen brengt hij in het eerstvolgende regionale portefeuillehoudersoverleg in;
- kan huiswerk meenemen voor het definitieve exemplaar;
- heeft afgesproken dat participatie vooral gaat over de lokale gemeentelijke omgevingsvisie;
- geeft niets uit handen en gaat over de eigen omgevingsvisie, maar wel hoopt hij dat goed rekenschap wordt genomen van de regionaal spelende zaken;
- ziet de huidige grenzen van de bebouwing als inzet;
- verwijst naar raadsinformatiebrief 20-7 van 9 februari over de verstedelijkingsstrategie;
- begrijpt dat andere keuzen worden gemaakt op ov om zoveel mogelijk mensen uit de auto te halen; hij denkt een uitstekende ov-concessie voor de komende jaren te krijgen;
- meent dat het aan de raad is hoeveel toegevoegde waarde het document krijgt; de **VVD** vertrouwt erop dat de Hilversumse woningbehoefte als leidend wordt uitgedragen door de wethouder; wethouder **Voorink** erkent de grote woningnood en wil op dat punt nadenken over een amendement met de VVD;

De voorzitter:

- licht de procedure toe; het betreft een besluit van het regiobestuur, waarop wensen en bedenkingen worden gevraagd, waartoe het college een voorstel doet; dat kan de raad amenderen, waartoe het stuk naar de raad gaat; gebeurt dat niet, dan moet het stuk wel terug naar de regio, omdat het een regiodocument is dat in het proces van de regio voor besluitvorming zit;
- wijst op het gevolg van het besluit van de commissie om het stuk niet rijp voor de raad te oordelen: de raad verliest dan de mogelijkheid om invloed te hebben op de boodschap waarmee het college op pad wordt gestuurd om invulling te geven aan Hilversumse wensen en bedenkingen; dit is een gevolg van de recent door de raad afgesproken besluitvormingsprocedure (commissie-mol).

Tweede termijn inspreker

De heer Weening:

- vindt het Koersdocument beschouwen als bouwsteen voor de omgevingsvisie te zwaar ingezet;
- verbaast het dat D66 het document kennelijk niet vergaand genoeg vindt, wat de vraag doet rijzen of D66 de mening van haar bewoners niet belangrijk vindt;
- stelt dat eerst uit de participatie moet blijken of de regionale woningbehoefte het karakter en de kwaliteit van de Hilversumse leefomgeving kan aantasten; daartoe zouden dus eerste bewoners bevroegd moeten worden.

Tweede termijn commissie

De SP:

- erkent dat er regionale onderwerpen zijn die samenwerking vereisen;
- lijkt het dat in de zienswijze alles wordt meegenomen en het stuk daarna wordt teruggebracht naar de raden ter vaststelling;
- voelt het alsof de regio bepalend is.

Democraten Hilversum:

- onderschrijft wat de SP heeft gezegd;
- vindt het document een dicterend bouwsteentje; de gemeentelijke omgevingsvisies zouden de bouwstenen moeten zijn voor de regionale omgevingsvisie.

D66:

- reageert op de heer Weening door te zeggen dat D66 Hilversummers en hun mening heel erg belangrijk vindt, maar het Koersdocument erover gaat hoe de gemeente tegen de regio aankijkt; haar bijdrage ging erover dat D66 regionaal denkt en zij het stuk als een bijdrage ziet voor het omgevingsproces, waarmee de gemeente heel druk bezig is;
- complimenteert de wethouder met diens beantwoording;
- informeert naar het vervolgproces; de **SP** wil het stuk nog een keer naar de raad laten terugkomen voor definitieve vaststelling; **D66** vraagt juist de wethouder hoe hij het proces verder wil inrichten.

De **PvdA**:

- bevreemdt het document ter kennisname, terwijl het een probleem wordt als daarover geen besluit wordt genomen;
- betoogt het stuk nog niet vast te stellen;
- snapt dat het college niet zelf kan besluiten om het stuk terug te trekken, maar de raad dat wel kan doen;
- hoopt dat de raad/commissie inziet dat een onaf stuk niet rijp is voor besluitvorming.

De **VVD**:

- vindt het positief om te horen dat de wethouder met een halffabrikaat naar de raad komt teneinde daarmee terug te gaan; het vervolgproces is echter niet duidelijk;
- informeert naar het vertrekpunt bij de gevraagde uitspraken; de VVD wil de Hilversumse behoeften, kwaliteit en kracht leidend laten zijn en van daaruit zich naar de regio, MRA en Rijk laten verhouden;
- is niet in zichzelf gekeerd;
- zou graag terugzien of ook collega's van wethouder Voorink vinden dat wat gemeenten voor hun rekening willen nemen aan hen zelf is; dat principe vindt de fractie belangrijk en behoeft aanpassing; de **SP** nodigt de VVD een amendement te maken over de punten 3.1 en 3.2.

Het **CDA**:

- wil hetgeen vanuit de regio komt ook laten aansluiten bij de gemeente, wat nu niet zo is;
- voelt de procedure niet goed;
- valt het op dat de raad de laatste tijd volop aan het amenderen is; die hoeveelheid amendementen zegt haar heel veel over de kwaliteit van de stukken;
- zou het mooier vinden naar de regio te gaan en uit te stralen dat Hilversum nog niet in staat is om een besluit te nemen, dat zij een beroep wil doen op de regionale kwaliteit en terug te komen met een verhaal waar de gemeente wel wat mee kan.

De **ChristenUnie**:

- kijkt bij mobiliteit en omgevingsvisie altijd naar een groter gebied, terwijl het beeld leeft dat niet te doen;
- vraagt of de wethouder bereid is terug naar de regio te gaan om het document te bespreken;
- voelt er weinig voor om op basis van een onvoltooid en niet goed geschreven stuk als gemeenteraad hard werk te moeten doen; daarom zou men terug moeten gaan naar de regio voor een terugkoppeling en om zaken terug te draaien.

Leefbaar Hilversum:

- sluit zich vooral aan bij het CDA, inhoudende dat het stuk veel beter kan worden en daarmee voorlopig niet verder wordt gegaan.

Wethouder **Voorink**:

- constateert twee kampen; een kamp dat eerst een omgevingsvisie wil vaststellen en een ander kamp dat het Koersdocument wil betrekken bij de omgevingsvisie; de **PvdA** ziet juist twee andere kampen, degenen die wensen en bedenkingen willen amenderen en degenen die het stuk niet willen laten vaststellen;

- kan het document nog een keer door de raad laten bespreken, maar dan bij het plan van aanpak omgevingsvisie een plekje laten geven; de **SP** neemt dat aanbod aan;
- licht toe dat er geen wettelijke status is van een regionale omgevingsvisie; de wet voorziet daarin niet en daarom is gedacht wat wel te maken is en wat er wel in lokale omgevingsvisies zou moeten zitten; de **VVD** vraagt de toezegging om in toekomstige stukken altijd de Hilversumse behoeften leidend te laten zijn; wethouder **Voorink** neemt aan dat de VVD daarbij duidt op woningbehoeften;
- is het niet eens met het niet vaststellen van het stuk; andere gemeenten doen namelijk wel voorzetten hoe het stuk beter moet;
- adviseert gebruik te maken van regiopodia, waar raadsleden hun stem kunnen laten horen; de **PvdA** heeft het idee dat die opmerking aan haar adres is gericht en heeft het nog niet inhoudelijk over het Koersdocument gehad, omdat zij het oneens is met de wensen en bedenkingen en de status van het stuk, bovenop dat voor kennisgeving aan te nemen; **SP** wijst erop dat in regiopodia niet de democratische legitimatie zit en vindt het niet terecht daarnaar terug te verwijzen.

Advisering aan de raad

De voorzitter:

- wijst op het voorstel:
 1. kennis te nemen van de derde tussenstand Koersdocument Gooi en Vechtstreek;
 2. in te stemmen met de in het voorstel genoemde wensen en bedenkingen.

De SP:

- vindt het stuk rijp voor de raad;
- wil dat het college nog kijkt naar de gehele zienswijze, met daarin vraagstukken en voorgestelde besluiten waarover de raad gaat, zoals eventuele besluitvorming over hoe en of de regionale samenwerking over de omgevingsvisie wordt voortgezet; dat besluit wordt genomen na het Koersdocument;
- zal zeker amendementen indienen als zij het ergens mee oneens is.

Democraten Hilversum:

- vindt het stuk niet rijp voor de raad en concentreert zich liever eerst op de omgevingsvisie, zonder last of ruggespraak.

Hart voor Hilversum, GroenLinks, D66 de VVD:

- vinden het stuk rijp voor de raad;
- kondigen wel amendementen aan.

De PvdA, Leefbaar Hilversum, de ChristenUnie, Hilversums Belang, en het CDA:

- vinden het niet voltooide document niet rijp voor de raad.

De voorzitter:

- concludeert dat zes fracties het stuk niet rijp voor de raad achten en vijf fracties wel;
- leidt die uitslag door naar de voorzitter van de raad, die uiteindelijk de raadsagenda voorstelt; als de raad iets anders wenst is altijd nog een ordevoorstel te doen; de **VVD** vraagt of het zetelaantal daarbij nog van invloed is; de **voorzitter** antwoordt dat de voorzitter van de raad dat aspect meeneemt in zijn afweging; de **SP** concludeert dat de voorzitter van de raad, zijnde ook de voorzitter van de regio, gaat besluiten over de agendering en stelt dat die een enorm belang heeft om dat te doen vanwege het voorzitterschap van de regio; zij vraagt hoe dat op een adequate manier geregeld zal worden; de **voorzitter** stelt dat de commissie die vraag nu niet kan beantwoorden.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.15 uur.

Aldus vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van Hilversum van 9 december 2020.

De griffier,

P.M.H. van Ruitenbeek.

De voorzitter,

P.I. Broertjes.